

M.Ed. Semester - 4 (CBCS) Examination**May/June-2021 (NEW COURSE)****GROUP-B Issues and Challenges in Secondary Education (Elective-1)****Time: 1:30 Hours****Marks: 42****I Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

(Section-1)

- પ્રશ્ન.૧ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ એક પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
1. સમાનતા અને ન્યાયસંગતતા (Equality and Equity) સંબંધી બંધારણીય જોગવાઈની ચર્ચા કરો.
 2. શૈક્ષણિક અને વહીવટી ગુણવત્તા નિર્દેશકો સમજાવો.
 3. લિંગ, સામાજિક-આર્થિક સ્થિતિ અને સાંસ્કૃતિક સ્થિતિ સંદર્ભે અસમાનતાનું સ્વરૂપ શું છે?
- પ્રશ્ન.૨(A) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 100 શબ્દોમાં આપો. (૦૮)
1. શૈક્ષણિક તકોની સમાનતાનું મહત્વ શું છે?
 2. ગુણવત્તા વધારવામાં NCERT અને NUEPA શું ભૂમિકા ભજવી શકે?
 3. શાળા શિક્ષણમાં ગુણવત્તા સુધારવા વહીવટી વ્યૂહરચનાઓ વિષે નોંધ લખો.
- પ્રશ્ન.૨(B) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (૦૩)
1. CWSN શું છે ?
 2. NIOS અને SSA નું પૂરું નામ લખો.
 3. RMSA માં અસમાનતા સામે લડવા માટે કોઈ એક જોગવાઈ લખો.
 4. ગુણવત્તા વધારવા માટે DRC ના કોઈ બે કાર્ય લખો.
 5. શિક્ષણમાં ગુણવત્તાનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

(Section - 2)

- પ્રશ્ન.૩ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ એક પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
1. ભારતીય બંધારણમાં આપવામાં આવેલ મૂળભૂત અધિકારોની ચર્ચા કરો.
 2. માનવ હક્કમાં ક્ષેત્રો સ્પષ્ટ કરો. : RTI અને બાળકોના હક્ક
 3. પર્યાવરણની સુરક્ષા અને જાળવણી પ્રત્યે વિદ્યાર્થીઓને સંવેદનશીલ બનાવવા વ્યૂહરચનાઓની યાદી બનાવો.
- પ્રશ્ન.૪(A) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 100 શબ્દોમાં આપો. (૦૮)
1. શાંતિને પ્રોત્સાહન આપવામાં શિક્ષણની ભૂમિકા ચર્ચો.
 2. શાળા અભ્યાસક્રમમાં પર્યાવરણ સંબંધી ચિંતાઓ કઈ રીતે સંકલિત કરી શકીએ?
 3. વૈશ્વિક સંદર્ભમાં પર્યાવરણ સુરક્ષા અને જાળવણીની જરૂરિયાત અને મહત્વ શું છે?

1. ટકાઉ વિકાસની સંકલ્પના સમજાવો.
2. જૈવવિવિધતા શું છે?
3. સ્ત્રીના કોઈ બે હક્ક લખો.
4. શાંતિ માટેની કેળવણી શું છે?
5. માનવ હક્ક શું છે?

ENGLISH VERSION

(Section-1)

- Q.1 Answer any one out of three from the following questions. Each answer should be in about 750 words. (10)
1. Discuss constitutional provisions related to Equality and Equity.
 2. Explain the academic and organization quality indicators.
 3. What is the nature of inequality in reference to gender, socio-economic status and cultural status?
- Q.2(A) Answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 100 words. (08)
1. What is the importance of equality of educational opportunities?
 2. How NCERT and NUEPA play role in quality enhancement?
 3. Write a note on organizational strategies for enhancement of quality in school education.
- Q.2(B) Answer any three out of five from the following questions in short. (03)
1. What is CWSN?
 2. Write full forms of NIOS and SSA.
 3. Write one provision for addressing inequality in RMSA.
 4. Write any two functions of DRC for quality enhancement.
 5. Write the concept of quality in education.

(Section – 2)

- Q.3 Answer any one out of three from the following questions. Each answer should be in about 750 words. (10)
1. Discuss the fundamental rights in Indian constitution.
 2. Clarify the domains of human rights: RTI and Child rights.
 3. Enlist the strategies for sensitizing learners towards protection of environment and its preservation.
- Q.4(A) Answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 100 words. (08)
1. Discuss the role of education in promoting peace.
 2. How can we integrate environmental concerns in school curriculum?
 3. What is the need and importance of protection and conservation of environment in global context?
- Q.4(B) Answer any three out of five from the following questions in short. (03)
1. Explain the concept of substantiable development.
 2. What is biodiversity?
 3. Write any two rights of women.
 4. What is peace education?
 5. What is human rights?
